

LAGRÅDET

Utdrag ur protokoll vid sammanträde 2006-11-02

Närvarande: f.d. justitierådet Lars K Beckman, justitierådet Leif Thorsson och regeringsrådet Lars Wennerström.

Lagförslag i budgetpropositionen för 2007 (D och E)

Riksdagens finansutskott har den 19 oktober 2006, såvitt nu är i fråga, beslutat inhämta Lagrådets yttrande över följande lagförslag i budgetpropositionen för 2007.

*D. Slopad särskild löneskatt för personer 65 år eller äldre
(avsnitt 5.3.1)*

Förslaget (avsnitt 3.2) till lag om ändring i lagen (1990:659) om särskild löneskatt på vissa förvärvsinkomster.

Förslaget (avsnitt 3.12) till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980) såvitt avser de särskilda övergångsbestämmelserna.

Förslaget (avsnitt 3.15) till lag om ändring i lagen (2001:1170) om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980).

*E. De särskilda avdragen vid beräkning av socialavgifter slopas
(avsnitt 5.3.4)*

Förslaget (avsnitt 3.12) till lag om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).

Förslaget (avsnitt 3.15) till lag om ändring i lagen (2001:1170) om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980).

Förslagen har inför Lagrådet föredragits i vad avser avsnitt D av kammarrättsassessorn Magdalena Wetterfors, biträdd av ämnesrådet Mikael Holmgren, samt i vad avser avsnitt E av kammarrättsassessorn Linda Haggren, alla Finansdepartementet. Dessutom har föredragandena biträttats av föredraganden i skatteutskottet Peder Brynolf.

Förslagen föranleder följande yttrande av Lagrådet

Allmänna synpunkter

Ett viktigt inslag i Lagrådets granskning av remitterade förslag är om lagstiftningsärendet beretts på det sätt som föreskrivs i 7 kap. 2 § regeringsformen. Enligt nämnda lagrum skall i sådana ärenden behövliga upplysningar och yttranden inhämtas från berörda myndigheter. Vidare skall, i den omfattning det behövs, sammanslutningar och enskilda lämnas tillfälle att yttra sig. En sådan beredning är av väsentlig betydelse, bl.a. för att påvisa eventuella oklarheter och tillämpningssvårigheter som kan vara förknippade med lagförslaget.

De nu remitterade lagförslagen har, enligt vad som uppgetts vid föredragningen, beretts endast på det sättet att man haft vissa underhandskontakter med Skatteverket och att verkets synpunkter på lagförslagen beaktats. Skatteverket har vidare förklarat sig kunna hantera den praktiska tillämpningen av lagstiftningen. Någon dokumentation från denna beredning finns emellertid inte tillgänglig i lagstiftningsärendet.

Särskilt vid sådana tillfällen då ett allmänt val lett till regeringsskifte har den då nytillträdde regeringen synnerligen kort tid på sig för att utarbeta budgetpropositionen, som skall lämnas till riksdagen inom tio dagar efter det att den nya regeringen har tillträtt. Samtidigt finns det ett intresse, från rent politiska utgångspunkter, av att valresultatet så snart som möjligt får genomslag i den förda politiken. Sådana strävanden får emellertid inte leda till att grundläggande bestämmelser om beredningen av lagstiftningsärenden sätts åsido.

Vilka krav som skall ställas på beredningen i ett konkret lagstiftningsärende beror, som kan utläsas av den aktuella bestämmelsen i regeringsformen, bl.a. på lagstiftningens vikt, tillämpningsområde, omfattning och komplexitet. De nu remitterade lagförslagen är i och för sig inte särskilt omfattande men berör ett stort antal personer och är, med den lagtekniska lösning som valts, sedda i ett större sammanhang alls inte okomplicerade. Med detta beaktat anser Lagrådet att det framstår som tveksamt om den beredning som förekommit i ärendet motsvarar de krav som ställs i 7 kap. 2 § regeringsformen, särskilt som det inte heller finns någon dokumentation rörande den mycket begränsade beredning som skett.

Trots den knapphet på tid som rått borde det ha varit möjligt att bredda remissförfarandet samt redovisa en något utförligare konsekvensanalys som närmare belyste sambandet mellan de olika ändringsförslagen. Det sistnämnda gäller särskilt som den allmänna motivering- en är mycket kortfattad och någon kommentar till de enskilda lagrummen, som annars regelmässigt ges, överhuvudtaget inte finns. Vad som framkommit under föredragningen visar också, enligt Lagrådets mening, att det beträffande vissa paragrafer och särskilt med avseende på olika övergångsbestämmelser hade varit i hög grad önskvärt med en författningskommentar till ledning för rättstillämpningen och för att underlätta förståelsen av de olika lagförslagen.

Förslaget till lag om ändring i lagen om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen (2000:980)

Övergångsbestämmelserna

I budgetpropositionen föreslås att det särskilda avdraget om 5 procent vid beräkning av såväl arbetsgivaravgifter som egenavgifter slopas och att bestämmelserna härom i 2 kap. 28–30 §§ och 3 kap. 18 och 19 §§ socialavgiftslagen därför skall upphöra vid utgången av år 2006. Under år 2007 skall dock enligt förslaget till ändring i socialavgiftslagen övergångsvis medges ett halverat avdrag. Mot bakgrund av att vissa bestämmelser i socialavgiftslagen föreslås upphäva föreslås således som en konsekvens härav följdändringar som bl.a. innebär att lagen om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen får en ny rubrik och att hänvisningarna i 5 och 6 §§ till socialavgiftslagen får utgå. Med hänsyn till att de upphävda bestämmelserna i socialavgiftslagen om särskilt avdrag under år 2007 skall tillämpas så att övergångsvis ett halverat avdrag medges under detta år föreskrivs dock i punkt 3 av övergångsbestämmelserna till förslaget till lag om ändring i lagen om utvidgning av de särskilda avdragen enligt socialavgiftslagen att bestämmelserna i 5 och 6 §§ i äldre lydelse skall tillämpas när fråga är om ersättning som betalas ut respektive inkomst som uppbärs under 2007. Då de paragrafer i socialavgiftslagen till vilka 5 och 6 §§ i rubricerad lag hänvisar upphör att gälla vid utgången av år 2006 och därefter under år 2007 endast skall tillämpas i enlighet med en i övergångsbestämmelserna till ändring i socialavgiftslagen föreskriven övergångsregim bör det enligt Lagrådets mening föreskrivas att tillämpningen av 5 och 6 §§ i deras äldre lydelse skall ske med iakttagande av vad som föreskrivs i

övergångsbestämmelserna till socialavgiftslagen. Med viss redaktionell ändring skulle då övergångsbestämmelserna förslagsvis kunna erhålla följande lydelse:

- ”1. Denna lag träder i kraft den 1 januari 2007.
2. I fråga om ersättning som betalas ut respektive inkomst som uppbärs före den 1 januari 2007 tillämpas bestämmelsen i 2 § i sin äldre lydelse.
3. I fråga om ersättning som betalas ut respektive inkomst som uppbärs under år 2007 tillämpas bestämmelserna i 5 och 6 §§ i sina äldre lydelse med iakttagande av övergångsbestämmelserna till lagen (2006:000) om ändring i socialavgiftslagen (2000:980).
4. Bestämmelserna i 5 och 6 §§ i sina nya lydelse samt den nya bestämmelsen i 6 a § tillämpas första gången på ersättning som betalas ut respektive inkomst som uppbärs under år 2008.”

Övriga lagförslag

Lagrådet lämnar förslagen utan erinran.